

FPTR

faculteit voor protestantse
theologie en religiestudies

BRUSSEL

Studiegids 2025/2026

Opleidings- en
kenniscentrum
voor theologie
en religie

Inhoudsopgave

3	Welkom	39	Onderzoek
5	Over de FPTR	40	Religious Radicalism
6	Missie en visie	41	Religious Diversity and Global Concerns
6	Academische Integriteit	42	Church in Transition
8	Kwaliteitscontrole	43	Religieus Populisme
10	Organisatiestructuur	44	Human Rights And Religion
11	Netwerk en partners	45	Kenniscentrum
13	Onderwijs	46	Centrum voor Protestants Erfgoed
14	Vormen van onderwijs	47	Centrum voor Spiritualiteit, Ethiek en Leiderschap
16	Bachelor Protestantse Theologie & Religiestudies	48	Eucre
19	Certificaat PEGO	49	Aanbod
20	Interlevensbeschouwelijke Dialoog	51	Aanbod op maat
21	Schakelprogramma of pre-Master	52	Voor kerken
22	Master Protestantse Theologie & Religiestudies	54	Voor instellingen en bedrijven
22	Duaal leren	54	Voor onderwijs
24	Postgraduaat Chaplaincy	55	Levensbeschouwelijke coaching
25	Doctoraat (PhD)	56	Activiteiten
26	Erasmus+	56	Webinars
27	Bekijk alle modules	56	Openbare lezingen
31	Wat na de studie?	57	Studiedagen
32	Praktische informatie	57	Praktische dagen
32	Collegegeld	58	Bibliotheek
33	Inschrijven	59	Contact
34	Toelatingsvoorwaarden Bachelor		
36	Toelatingsvoorwaarden Masteropleiding		

Faculteit voor Protestantse Theologie en Religiestudies

Welkom

Opleidings- en kenniscentrum voor theologie en religie

Wij benaderen theologie en religie op een wetenschappelijke wijze: met een open blik, met respect voor religieuze tradities en midden in de samenleving.

Aan de FPTR buigen we ons over tal van vraagstukken op het kruispunt van geloof en maatschappij.

Welke rol speelt religie in de 21e eeuw?

Welke wijsheden bevatten eeuwenoude Bijbelse teksten over hedendaagse onderwerpen als extremisme en mensenrechten?

Van praktische vormingsdagen, een aanbod op maat voor organisaties en kerken, tot inspirerend academisch onderwijs: de FPTR biedt het allemaal.

Kom studeren aan de FPTR, ter plaatse en/of online. Geïnteresseerd in enkele losse modules of meteen de gehele academische studie aanvatten? Spiritueel zoekend of al overtuigd (protestants) gelovig? Aan de FPTR in Brussel is iedereen welkom.

*Onderzoek alles
en behoud het
goede.*

Faculteit voor Protestantse Theologie en Religiestudies

Over de FPTR

FPTR

faculteit voor protestantse
theologie en religiestudies

BRUSSEL

*Theologie en
religie zijn in deze
bijzondere tijden
geen evidentie.*

Over de FPTR

Missie en Visie

De Faculteit voor Protestantse Theologie en Religiestudies (FPTR) is een onderwijs- en kenniscentrum inzake religie, zingeving en pastoraat, met een dubbele missie:

Het opleiden van kritisch denkende theologen (voorgangers, onderwijzend personeel en onderzoekers) in de protestantse theologie vanuit haar speciale band met de Verenigde Protestantse Kerk in België (VPKB) en het protestants-evangelisch godsdienstonderwijs (PEGO).

Onderzoek in actuele religieuze en maatschappelijke ontwikkelingen en theologische tradities vanuit protestants dienstverlenend perspectief.

In deze missieverklaring onderstrepen we de verbreding van de voorbije decennia, waarbij onze traditionele onderwijsfunctie werd uitgebreid met een academisch kenniscentrum in theologie en religie. Daardoor werd de kerkelijke opleiding enerzijds uitgebreid met onderzoek naar actuele maatschappelijke thema's inzake religie, met het oog op verdieping van de dienstverlening naar beleidsmakers en het brede publiek. Anderzijds werden de pastorale opleidingen verbreed met specifieke accenten inzake aalmoezeniersschappen, zoals luchthaven-, gevangenis-, ziekenhuis-pastoraat en city chaplaincy.

Academische Integriteit

De FPTR heeft drie kerntaken: onderwijs, onderzoek en dienstverlening.

Op deze drie terreinen neemt ze, gezien haar profilering, een bijzondere positie in. Dit vertolkt zich in de volgende kernwaarden:

Kernwaarden

- **Kritisch Denken**

Studenten die afstuderen aan de FPTR zijn theologen en religiewetenschappers die leerden om kritisch te denken. De faculteit bestudeert teksten, tradities en zingeving volgens de wetenschappelijke methodes die in de internationale academische wereld voor handen zijn. De faculteit stimuleert zelfreflectie en een stevig gegronde analyse. De interdisciplinaire benadering van theologie en de studie van religie garandeert een open en kritische geest.

- **Onderzoek**

Inleidende vakken en tekst- en taalstudie worden in de bachelor- en masteropleiding stevast voortgezet door zelfstandig onderzoek. Daarom besteedt de faculteit in haar curriculum ruime aandacht aan methodologie, modellenleer en descriptieve analyse. Theologen die aan de FPTR afstuderen leerden een zelfstandige onderzoek-mentaliteit aan te nemen. Ze zijn er zich van bewust geworden dat de specifieke situatie van religie in Europa niet naadloos als verklaring geldt voor wereldwijde ontwikkelingen. Theologen leren aan de FPTR daarom verder te kijken.

De onderzoek-mentaliteit aan de FPTR verbreedt het terrein van studie met een globaal perspectief.

- **Communicatie**

De FPTR legt de nadruk op vlotte en toegankelijke communicatie, vanuit de basisgedachte dat kennis pas levend wordt als men wetenschap ook kan overbrengen. Eruditie is een belangrijk facet van de academische bedrijvigheid, maar minstens even belangrijk is het vermogen om de onderzoeksbevindingen ook over te brengen naar anderen. Daarom benadrukt en onderwijst de faculteit tijdens de opleiding de communicatieve vaardigheden van de student. Het woord in geschreven en uitgesproken gestalte, een vlotte pen en helder uiteenzettingsvermogen, behoren tot de kernwaarden van de FPTR.

- **Spiritualiteit**

Staan in de protestantse traditie erkent de faculteit de noodzaak tot een persoonlijk doorleefde spiritualiteit. Confessionele afhankelijkheid heeft daarbij plaats gemaakt voor begrip en kennis van een brede waaier aan verschillende vormen van spiritualiteit. Op die manier stimuleert de faculteit het doordenken van de persoonlijke bewogenheid. De aandacht voor overleveringen en rituelen, de kritische analyse van traditionele gewoonten en respect voor de verscheidenheid aan religieuze uitdrukkingsvormen, stelt de theoloog en religiewetenschapper die aan de FPTR afstudeert in staat op een constructieve en synergetische wijze leiding te geven in een diverse samenleving.

Kwaliteitscontrole

De Faculteit voor Protestantse Theologie en Religiewetenschappen (FPTR) is een van ambtshalve erkende instelling voor hoger onderwijs die geaccrediteerde opleidingen aanbiedt in de theologie en religiewetenschappen.

Evaluatie van de kwaliteit

Het schema hiernaast vermeldt door wie en wanneer de evaluatie van de kwaliteit wordt uitgevoerd. De verschillende deelgebieden staan in de linker verticale kolom, de praktische afspraken in de horizontale rijen.

Het is van belang op te merken dat ook de Academische Raad van de FPTR intern toezicht en controle uitoefent op de kwaliteit van scripties, modules en doctoraten. Dit komt jaarlijks twee keer ter vergadering tijdens de deliberaties. Mogelijke verbeterpunten worden besproken, waarna een procedure de implementering faciliteert.

INHOUD	ONDERWERP	FUNCTIE	FREQUENTIE	UITVOERING
MODULES	Schriftelijke vragenlijst studenten en schriftelijke reactie docenten	Evaluatie inhoud en methode + mogelijkheid tot kwaliteitsverbetering	Bij afronding van elke module op het einde van een semester	Studenten en docenten
STAGES	Stage onderzoek en schriftelijke enquête	Evaluatie stageplek, begeleiding en het bereiken van leerdoelen	Bij afronding van elk onderdeel van het stageplan	Vakgroep Praktische Theologie en Academische Raad
CURRICULUM	Nazicht van het lessenaanbod en studiebelasting	Bewaken van evenwicht per opleiding en benchmarking	Jaarlijks	Decanaat en Academische Raad
ZELF-EVALUATIE	Analyse van de werking en het bereiken van de beoogde doelen	Bijsturing en kwaliteitscontrole	Om de vijf jaar	Alle docenten
BELEIDSPLAN	Uittekenen van toekomst	Evenwicht tussen decretale opdracht en financiële middelen	Om de vijf jaar	Decanaat
FUNCTIONERING	Toetsing van de actuele werking en inventariseren van verbeterpunten	Verbetering van de werkomstandigheden met het oog op kwaliteitsgarantie	jaarlijks	Decaan en alle medewerkers
VISITATIE	Toetsing aan de Europese kwaliteitseisen	Voldoen aan de accreditatievoorschriften	Om de zes jaar	Academische Raad, Bestuur en NVAO

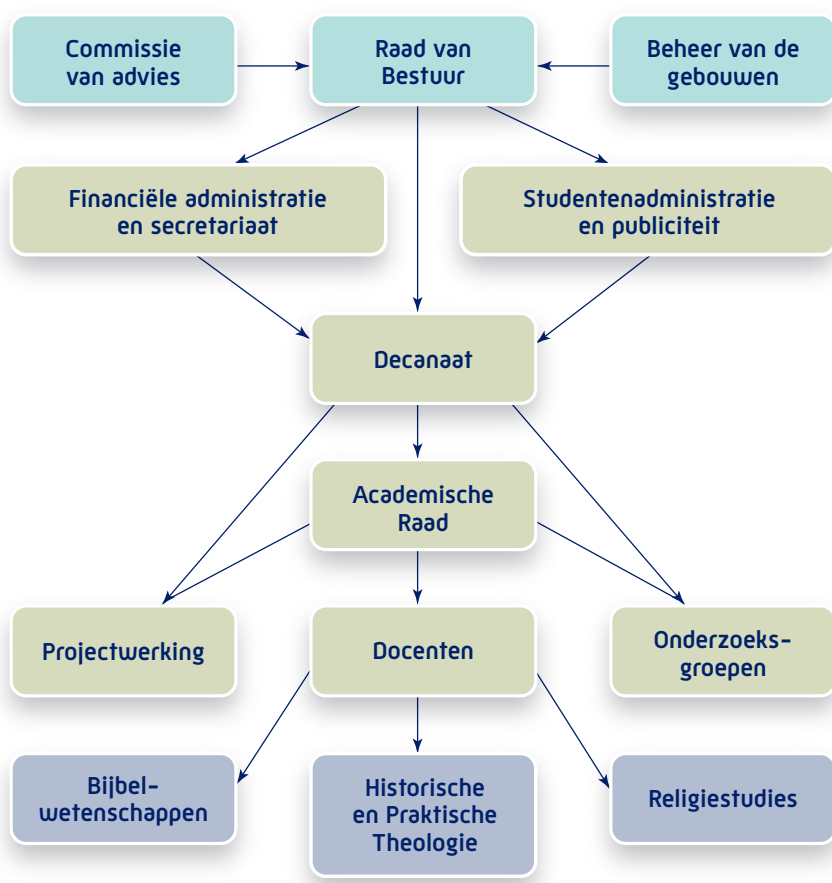

Over de FPTR

Organisatiestructuur

De bestuurlijke leiding van de Faculteit voor Protestantse Theologie en Religiestudies is tweevoudig: een zakelijk bestuur en een academische leiding.

De eerste taak wordt door een Raad van Bestuur volbracht. Deze staat in nauw contact met een Commissie van Advies die is samengesteld uit vertegenwoordigers van de stakeholders. De academische leiding wordt opgenomen door het decanaat, bijgestaan door de academische raad. De administratieve en publicitaire taken worden waargenomen door het secretariaatspersoneel. De docenten aan de FPTR zijn georganiseerd volgens de drie voornaamste vakgebieden, zijnde Religiestudies, Bijbelwetenschap, Historische en Praktische Theologie.

Over de FPTR

Netwerk en partners

Arminius instituut

In het kader van onderzoek hebben wij een partnerschap met het Arminius Instituut. Met dit opleidingsinstituut van de Remonstranten dat als seminarium is verbonden aan de VU Amsterdam delen wij een belangrijk deel van onze onderzoeksagenda. Met name rond City Chaplaincy werken wij nauw met hen samen.

Alumni

Ieder jaar worden de alumni van de FPTR uitgenodigd voor een lezing/studiedag, een uitwisseling van gedachten en een gezellig diner in Brussel. De FPTR acht de alumni van groot belang, gezien de grote waarde die studenten, zowel maatschappelijk als kerkelijk, speelden na hun traject aan de FPTR. Wij kunnen deze ondersteuning als bescheiden instelling in alle opzichten goed gebruiken.

University of Paderborn

In het kader van andere langer lopende onderzoeksthema's zoeken wij internationale samenwerking met instituten die een vergelijkbare omvang en oriëntering hebben als wij.

Zo is er een jarenlange samenwerking met het Institut für Evangelische Theologie van de Universiteit van Paderborn.

Netwerk Chaplaincy

Als onderdeel van onderzoek en onderwijs dat gericht is op een kerk in transitie is er een netwerk opgericht waarin chaplains uit de verschillende contexten elkaar ontmoeten.

Dit netwerk bestaat nog maar kort en zal verder groeien. Rondom studiedagen ontmoet men elkaar en er is een platform waarop informatie wordt uitgewisseld.

Meer informatie fptr@fptr.be

Opleidings- en kenniscentrum voor theologie en religie

Onderwijs

FPTR

faculteit voor protestantse
theologie en religiestudies

BRUSSEL

*De FPTR biedt meer
dan 80 modules
digitaal aan
op het E-learning
platform.*

Faculteit voor Protestantse Theologie en Religiestudies

Vormen van onderwijs

Digitaal, residentieel en hybride leren

De FPTR zet ten volle in op flexibiliteit. Daarom bieden we de mogelijk om zowel digitaal, residentieel of hybride te studeren. Deze verschillende vormen van onderwijs vragen elk een bijzondere aanpak en begeleiding.

Digitaal studeren / e-learning

Om het digitaal onderwijs te faciliteren, gebruikt de FPTR het e-learning platform Moodle. Deze opensourcesoftware voor elektronische leeromgevingen wordt wereldwijd gebruikt in 266 landen en biedt een uitgebreide waaier aan leermogelijkheden. Daarnaast is het voor de student erg gebruiksvriendelijk.

Online studeren vraagt evenwel discipline. Om thuis te volharden in een wekelijks ritme van studie is naast een grote motivatie ook tijd en ruimte nodig. Voor beginnende studenten is dit niet altijd eenvoudig. Vandaar dat de FPTR per semester twee ontmoetingsdagen organiseert, speciaal voor online studenten. Kijk op 'academische kalender' voor de data. Op deze ontmoetingsdagen kan de student de docent en medestudenten leren kennen, en kunnen ook vragen gesteld en informatie uitgewisseld worden.

Inloggen op de e-learning kan door op de knop 'E-Learning' te klikken, bovenaan de website van de FPTR. Als introductie bij het platform staat de werkwijze aangeduid. Elke module bestaat uit 10 lessen, die op afstand begeleid worden. Dit betekent dat

aan de begeleidende docent vragen gesteld kunnen worden. Er zijn tevens verwerkingsopdrachten voorzien. De student laadt de antwoorden op, waarna de docent feedback en een beoordeling geeft. Na afronding van de digitale cursus met een voldoende resultaat, wordt een certificaat afgeleverd voor de gevolgde module.

De studielast is opgebouwd volgens het Europees systeem van studiepunten, ECTS genaamd. Een volledig studiejaar bestaat uit 60ects. ECTS staat voor 'European Credit Transfer System', waarbij 1ects overeenkomt met 28 studieuren. Een cursus die bestaat uit 5ects levert dus een studielast op van 140 uur of gemiddeld 12 uur per les met een 20 tal uren voor het maken van de eindopdracht.

De cursus dient voor het einde van een semester te worden afgerond. Het eerste semester loopt van einde september tot einde januari van het daaropvolgende kalenderjaar. Het tweede semester loopt van einde januari tot einde juni. De FPTR stelt tevens een zomersemester voor, lopende van 1 juli tot einde september. In bijzondere gevallen en na overleg kan eventueel een verlenging worden aangeboden.

Residentieel en hybride studeren

In het faculteitsgebouw gaan de lessen door die niet digitaal ter beschikking zijn. Dit betreft in de eerste plaats de Bijbelse taalvakken, verplicht voor het traject Theologie in de Bacheloropleiding. Ook de modules van de Masteropleiding worden ter plaatse gedoceerd. Zowel de Bijbelse talen als de modules van de Masteropleiding kunnen van thuis uit live gevolgd worden. Dit betekent dat studenten zowel online als ter plaatse de lessen kunnen bijwonen. De Bacheloropleiding kan voor het grootste gedeelte via e-learning worden volbracht. Om de Masteropleiding, met haar specifieke accenten op interdisciplinariteit en communicatievaardigheden, ten volle vruchtbaar te laten zijn, raden we sterk aan de mastercolleges ter plaatse te volgen. Een van de sterke punten van de FPTR is het les volgen in kleine groepen, waarbij dialoog van belang is. De digitale apparatuur laat het evenwel toe om ook van thuis deze lessen te volgen.

Onderwijs

Bachelor Protestantse Theologie en Religiestudies

EEN BREDE OPLEIDING WAARBIJ EEN BOEIENDE WERELD OPENGAAT

De Bacheloropleiding in Theologie en Religiestudies voorziet in een gevarieerde opleiding om het christendom en de wereldgodsdiensten te leren begrijpen en verder te bestuderen. Je doet een heleboel kennis op en leert theologie en religie benaderen vanuit verschillende maatschappelijke invalshoeken en vanuit een waaier aan disciplines. Deze veelzijdige opleiding duurt drie jaar en bedraagt 180 studiepunten.

Als student kan je kiezen tussen het traject Theologie of het traject Religiestudies.

De route '**Theologie**' kent een sterke Bijbelse oriëntering, met nadruk op de grondtalen (Hebreeuws en Grieks).

De route '**Religiestudies**' kenmerkt zich door een breed menswetenschappelijke en levensbeschouwelijke oriëntering.

De bachelor- en masteropleiding aan de FPTR bieden een verdiepend en verbredend perspectief op de christelijke traditie en de samenleving vandaag, op maat van de student.

Ba1

- » Introductie Hebreeuws
 - » Introductie Grieks
 - » Inleiding Hebreeuwse Bijbel
 - » Inleiding Nieuwe Testament
 - » Theologie en Hermeneutiek
 - » Inleiding Westerse Filosofie
 - » Kerkgeschiedenis Dogmavorming
 - » Religie en Samenleving
 - » Wereldreligies
 - » Keuze / oefeningen
-

Ba2

- » Hebreeuws
 - » Grieks
 - » Methodiek Exegese
 - » Exegetische oefeningen
 - » Oosters Christendom
 - » Reformatorische Theologie
 - » Ethiek in christelijk perspectief
 - » Diaconaat en Pastoraat
 - » Middeleeuws Christendom
 - » Christendom en Islam
 - » Keuze / oefeningen
-

Ba3

- » Exegese Hebreeuwse Bijbel
- » Exegese Nieuwe Testament
- » Liturgiek en Homiletiek
- » Geloof en Wetenschap
- » Antropologie van de religie
- » Kerk en Jodendom
- » Human Rights
- » Hoofdvak
- » Bachelorproef
- » Keuze / oefeningen

Ba1

- » Verkorte Bijbelse Talen
 - » Methodiek Religiestudies
 - » Inleiding Hebreeuwse Bijbel
 - » Inleiding Nieuwe Testament
 - » Theologie en Hermeneutiek
 - » Inleiding Westerse Filosofie
 - » Kerkgeschiedenis Dogmavorming
 - » Religie en Samenleving
 - » Christelijke cultuur en literatuur
 - » Christelijke cultuur en popmuziek
 - » Keuze / oefeningen
-

Ba2

- » Comparatieve tekstanalyse
 - » Apocalyptiek
 - » Radicalisme
 - » Kunst en Religie
 - » Ethiek in christelijk perspectief
 - » Christendom en Islam
 - » Alternatieve Christelijke stromingen
 - » Middeleeuws Christendom
 - » Antropologie van de religie
 - » Wereldreligies
 - » Keuze / oefeningen
-

Ba3

- » Comparatieve tekstanalyse
- » Oecumenische studies
- » Godsdienstpedagogiek
- » Geloof en Wetenschap
- » Antropologie van de religie
- » Kerk en Jodendom
- » Human Rights
- » Hoofdvak
- » Bachelorproef
- » Keuze / oefeningen

Onderwijs

Certificaat PEGO

VERKORTE OPLEIDING VOOR WIE LES WIL GEVEN

Het onderwijs kampt met een sterk lerarentekort.
Ben jij de godsdienstleerkracht van morgen?

In deze verkorte opleiding volg je 6 essentiële modules (ter waarde van in totaal 30 studiepunten). Deze vakken geven je de noodzakelijke kennis om nadien succesvol aan de slag te kunnen als docent binnen het Protestants-Evangelisch onderwijs.

De zes vakken zijn:

» Inleiding Hebreeuwse Bijbel	» Kerkgeschiedenis Dogmavorming
» Inleiding Nieuwe Testament	» Ethiek in Christelijk perspectief
» Theologie en Hermeneutiek	» Geloof en Wetenschap

De opleiding 'Certificaat PEGO' kan volledig online en op eigen tempo gevolgd worden. Dit maakt het mogelijk de studie 's avonds of in het weekend te voltooien en te combineren met bijvoorbeeld werk of andere verplichtingen.

De behaalde studiepunten kan je later ook nog gebruiken bij een verdere studie aan de FPTR.

Met deze verkorte opleiding komt de FPTR tegemoet aan de vraag van het Ministerie en het Protestants-Evangelisch Godsdienstonderwijs (PEGO), dat de levensbeschouwelijke lessen confessionele (protestants-evangelische) godsdienst invult en inspecteert.

Onderwijs

Interlevensbeschouwelijke Dialoog

BIJSCHOLING EN STUDIEPAKKET VOOR LAGER EN MIDDELBAAR ONDERWIJS

Stap voor stap wordt het vak Interlevensbeschouwelijke Dialoog geïntroduceerd in de scholen van het **GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap**. Zowel in het lager als het middelbaar onderwijs, is de verwachting, zal het een plaats krijgen naast de levensbeschouwelijke vakken naar keuze.

De FPTR biedt een studiepakket aan dat bijscholing voorziet voor leerkrachten die in dit interlevensbeschouwelijke vak willen lesgeven. Het studiepakket bestaat uit zes leermodules en bedraagt 30 ECTS.

» Wereldreligies	» Religie & Samenleving
» Inleiding Bijbel & Theologie	» Antropologie van de Religie
» Inleiding Islam	» Kritische Hermeneutiek

Dit studiepakket biedt zowel een overzicht van de voornaamste wereldreligies, met bijzondere aandacht voor Bijbel en Islam. Daarnaast leert de student kritisch reflecteren op religie vanuit de menswetenschappelijke disciplines die daarin een belangrijke rol spelen, zoals sociologie, antropologie en hermeneutiek.

Inschrijven kan via het digitaal formulier op de website van de faculteit:

www.fptr.be

Daarop vult men de opgevraagde modules per semester in.

Onderwijs

Schakelprogramma of pre-master

VERKORTE OPLEIDING VOOR WIE AL EEN DIPLOMA OP ZAK HEEFT

Studeerde je al eens af als Master in een andere discipline dan theologie en religiestudies? Dan begrijpen we dat het een hele opgave kan zijn om opnieuw een volledige Bachelor-studie van drie jaren aan te vatten.

Het 'Schakelprogramma' of 'pre-Master' biedt een mogelijkheid voor wie al over een relevant diploma beschikt. In het schakelprogramma worden lacunes uit de voorgaande opleiding aangevuld.

Dit voorbereidende traject bedraagt doorgaans 60 studiepunten. Via deze weg verwerf je de nodige kennis en competenties om sneller te kunnen starten met de Masteropleiding.

*Benieuwd hoe jouw
schakelprogramma
er uit zou kunnen zien?*

Neem dan contact op
met het decanaat:
Decanaat@fptr.be

Onderwijs

Master Protestantse Theologie En Religiestudies

SPECIALISATIE EN ONDERZOEK

In de Masteropleiding wordt de theoretische ‘onderbouw’ uit de Bacheloropleiding verder uitgewerkt in de gespecialiseerde ‘bovenbouw’.

De Masteropleiding aan de FPTR is een wetenschappelijk parcours waarlangs zelfstandig academisch onderzoek wordt gecombineerd met het verwerven van competenties voor een specifieke praktijk.

De Masteropleiding duurt 2 jaar en bedraagt 120 studiepunten. In het tweede masterjaar bieden we twee afstudeerrichtingen aan:

- » De afstuurrichting ‘**Theologie**’ geeft uitzicht op heel wat job-mogelijkheden binnen het pastorale veld. Word bijvoorbeeld geestelijk verzorger of predikant.
- » De afstuurrichting ‘**Religiestudies**’ schept mogelijkheden voor een carrière binnen onder andere het wetenschappelijk onderzoek.

*Een uitdagende
academische opleiding.*

Master

afstudeerrichting Theologie

MA1

- » Interdisciplinaire module
- » Hoofdvak
- » Masterproef
- » Keuze / oefeningen

MA2

- » Interdisciplinaire module
- » Preekvoorbereiding, methodiek, evaluatie
- » Stages (kerk + bijzondere diensten)
- » Kerkorde en Diversiteit
- » Geschiedenis Belgisch Protestantisme

Master

afstudeerrichting Religiestudies

MA1

- » Interdisciplinaire module
- » Hoofdvak
- » Masterproef
- » Keuze / oefeningen

MA2

- » Interdisciplinaire module
- » Onderzoeksmethodologie
- » Wetenschapsvaardigheden
- » Didactische oefeningen
- » Hoofdvakstudie

Duaal leren

Studeren en werken combineren

In samenwerking met de Verenigde Protestantse Kerk in België (VPKB) biedt de FPTR de mogelijkheid om de Masteropleiding te voltooien terwijl je als student al actief bent binnen een kerkelijke context.

Bij duaal leren kan je dus halftijds studeren en halftijds pastoraal werken.

Interesse en meer informatie?

Neem contact op met het decanaat: decaaat@fptr.be

Onderwijs

Postgraduaat Chaplaincy

KERKELIJKE PIONIEREN BINNEN EEN VERANDERENDE SAMENLEVING

Heb je na het behalen van een Masterdiploma zin in een verdere specialisatie, dan kan ons unieke postgraduaat in 'chaplaincy' erg interessant zijn.

In deze bijkomende opleiding worden competenties aangeleerd met het oog op gespecialiseerde beroepsmogelijkheden: van pastoraat in ziekenhuis, luchthaven, krijgsmacht en gevangenis tot het aan de slag gaan als kerkelijk pionier en stadspredikant.

We zijn er van overtuigd dat binnen de post-seculiere maatschappij het belang van pastorale presentie in stedelijke omgevingen verder zal toenemen. Bijzondere aandacht in deze opleiding wordt daarom besteed aan het 'City Chaplaincy Project' dat de FPTR in samenwerking met de Verenigde Protestantse Kerken in Brussel heeft opgezet.

Het studiepakket 'chaplaincy' omvat 20 studiepunten en wordt gehonoreerd met een postgraduaats-getuigschrift.

Postgraduaat Chaplaincy

- » Contextueel Bijbellezen
- » Verkenning juridische en structurele kaders
- » Theorie modellen hedendaags pastoraat
- » Stages

Onderwijs

Doctoraat (PhD)

*Voor verdere
inlichtingen:*

Neem contact op
met het decanaat.

Decanaat@fptr.be

Gefascineerd door een origineel theologisch onderwerp?

Laat een bepaald thema uit het veld van de religiestudies jou niet los? Aan de FPTR vind je een stimulerende leeromgeving om te werken aan een wetenschappelijk onderzoek. We voorzien in begeleiding en ondersteuning van de promovendus. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden en noden van jou als student.

Hoe gaat een promotietraject in zijn werk:

- » Dien een gedegen onderzoeksproject en portfolio in bij de Academische Raad (hoogleraren en docenten) van de faculteit.
- » Bij goedkeuring wijst de Academische Raad een promotor aan. Een duidelijke route wordt uitgestippeld en tijdsplan opgesteld. Hierna kun je als student het onderzoek aanvangen.
- » Tijdens het onderzoek hebben promotor en student geregeld contact. De begeleider houdt methodologisch, op vlak van literatuur en het gebruik van empirische onderzoeksgegevens de vinger aan de pols en ondersteunt de promovendus.
- » De doctoraatsopleiding veronderstelt een actieve deelname aan de academische scholing die de FPTR geregeld organiseert in het 'Doctoraatscollege'. Hierin zetelen alle gepromoveerde medewerkers en doctorandi van de faculteit. Twee keer per jaar komt het doctoraatscollege samen. De doctorandi krijgen dan de kans de vorderingen van de onderzoeksresultaten te bespreken met de docenten en andere promovendi.

Toelatingsvoorwaarden:

- » Master in Theologie en Religiestudies behaald aan de FPTR? Dien een promotievoorstel en portfolio in zodat de aanvraag tot de doctoraatsopleiding kan opgestart worden.
- » Master in Theologie en Religiestudies behaald aan een andere / buitenlandse faculteit? Dien een promotievoorstel en portfolio in, aangevuld met ten minste twee aanbevelingen van hoogleraren actief binnen het vakgebied dat aansluit bij het voorgestelde onderzoek.

Onderwijs

Erasmus+

GLOBAL MIND + MOBILE BODY

Als FPTR-student heb je toegang tot de Europese uitwisseling tussen universiteiten. Dit uitwisselingsproject heet Erasmus+ .

Een buitenlandse ervaring zorgt voor een verbreding van je kijk op de wereld. Zet dus je 'global mind' om in een 'mobile body' en vertrek op Erasmus! Je breidt je grenzen uit, legt internationale contacten en geniet van andere culturen.

Het statuut van een Erasmusstudent biedt veel voordelen. Je gastinstelling rekent je geen inschrijvingsgeld of registratiekosten aan, je krijgt toegang tot alle bibliotheken en vaklokalen, je hebt gratis recht op taalondersteuning en je geniet van alle rechten die studenten van de gastinstelling hebben.

Rechten & plichten :

Al je rechten en plichten kom je te weten in het **Erasmus+ charter**. Voor de basisvereisten en het charter, zie onze website.

Wie interesse heeft neemt contact met **mobility@fptr.be**

Onderwijs

Bekijk alle modules

Op de volgende pagina's vind je de alfabetische lijst van alle beschikbare modules, die zowel online als ter plaatse beschikbaar zijn.

Voor meer informatie, bezoek de FPTR website. Hier kan je doorklikken om per module de volledige ECTS-fiche te raadplegen.

*KOM ZOEKEN
NAAR
ZINVOLLE
ANTWOORDEN
OP GROTE
LEVENSVRAGEN.*

*[www.fptr.be/onderwijs/
bekijk-alle-modules/](http://www.fptr.be/onderwijs/bekijk-alle-modules/)*

Module

Alternatieve Christelijke Stromingen
Analyse Apostolische Geloofsbelijdenis (Keuzevak)
Analyse Bijbelse Concepten (Keuzevak)
Analyse Mystieke Tekst (Keuzevak)
Anglicanisme (Keuzevak)
Antropologie van de Religie
Antropologisch Bijbellezen (Keuzevak)
Bachelorproef
Bespreking David Hume over de natuurlijke religie (Keuzevak)
Bespreking klassieke tekst uit de Reformatie (Keuzevak)
Bespreking klassieke tekst Westerse Filosofie (Keuzevak)
Bespreking sleutelbegrippen van de evolutieleertekst (Keuzevak)
Bespreking Soera 2 – De Koe (Al-Baqara) (Keuzevak)
Bijbelse Theologie
Christelijke cultuur en literatuur (Keuzevak)
Christelijke cultuur in de popmuziek (Keuzevak)
Christendom en Islam
Comparatieve Tekstanalyse (Keuzevak)
Diaconaat en Pastoraat
Diaconale verkenningen op het terrein (Keuzevak)
Didactische oefeningen
Ethiek in Christelijk Perspectief
Exegese oefeningen Hebreeuwse Bijbel (Keuzevak)
Exegese oefeningen Nieuwe Testament (Keuzevak)
Exegetische Methodes Bijbel
Geloof en Wetenschap
Geschiedenis van het Belgisch Protestantisme
Gnostiek en Hermetisme (Keuzevak)
Godsdienstpedagogiek
Grammaticale analyse Griekse Teksten (Keuzevak)

Module
Grammaticale analyse Hebreeuwse Teksten (Keuzevak)
Grieks
Hebreeuws
Hoofdvak
Hoofdvak Masterproef
Hoofdvakstudie
Human Rights bases Economy & Ecology (Keuzevak)
Inleiding Hebreeuwse Bijbel
Inleiding Mensenrechten
Inleiding Nieuwe Testament
Inleiding Praktische Theologie
Inleiding tot het Jodendom
Inleiding Westerse Filosofie
Interdisciplinaire cursus (Ir)Rationaliteit (Keuzevak)
Interdisciplinaire cursus Apocalyptiek (Keuzevak)
Interdisciplinaire cursus Humor (Keuzevak)
Interdisciplinaire cursus Identiteit (Keuzevak)
Interdisciplinaire cursus Radicalisme (Keuzevak)
Interdisciplinaire cursus Schoonheid (Keuzevak)
Interdisciplinaire cursus Vrijheid (Keuzevak)
Interdisciplinaire cursus Waarheid (Keuzevak)
Interdisciplinaire cursus Weerbaarheid (Keuzevak)
Interdisciplinaire Mastermodule
Introductie Grieks
Introductie Hebreeuws
Islamitische Theologie
Kerk en Jodendom
Kerkgeschiedenis: Dogmavorming
Kerkorde en Diversiteit
Kritische Hermeneutiek

Module

Kunst, Religie en Theologie
Literatuurstudie Emile Durkheim (Keuzevak)
Literatuurstudie Jurgen Habermas (Keuzevak)
Literatuurstudie sleuteltekst uit de Christelijke Ethiek (Keuzevak)
Liturgiek en Homiletiek
Lutheranisme
Masterproef
Methodologie Religiestudies
Middeleeuws Christendom
Modellenleer Religiestudies (Keuzevak)
Oecumenische studies (Keuzevak)
Oefeningen Comparatieve Tekstanalyse (Keuzevak)
Onderzoeksmethodologie
Oosters Christendom
Pastorale stage (predikant of chaplain)
Preekvoorbereiding
Reformatorische Theologie
Religie en Samenleving
Religieus Populisme (Keuzevak)
Theologie & Hermeneutiek
Theologie Praktische Dagen (Keuzevak)
Theosofie & New Age (Keuzevak)
Vergelijkende analyse 'Discours de la Méthode' en 'Was ist Aufklärung?' (Keuzevak)
Verkenning Oosterse Spiritualiteit (Keuzevak)
Verkorte cursus Bijbels Talen
Wereldreligies
Westerse Spiritualiteit (Keuzevak)
Wetenschapsvaardigheden

Heb je vragen?

Bollandistenstraat 40 |

1040 Etterbeek

+32 2 735 67 46.

fptr@fptr.be

Onderwijs

Wat na de studie?

Theologie en religie zijn in deze bijzondere tijden geen evidentie. Jarenlang meende men dat religie vanzelf zou verdwijnen naarmate de moderniteit toeneemt.

Sinds de eeuwwisseling blijkt het tegendeel. Mensen zijn meer dan tevoren op zoek naar zingeving en houvast. Daarbij wordt in toenemende mate gekeken naar de tradities die eeuwenlang de wereldculturen vorm gaven.

De opleidingen aan de FPTR zijn geaccrediteerd, wat betekent dat ze conform zijn aan de Europese normen voor universitair onderwijs. Een Bachelor- of Masterdiploma en PhD van de FPTR geeft toegang tot alle werkgelegenheden waarvoor een universitair diploma wordt gevraagd.

Specifiek kan men met een Bachelor- of Masterdiploma in de Theologie en Religiestudies terecht in het onderwijs en de geestelijke verzorging. Ook de Verenigde Protestantse Kerk in België, met wie de FPTR een nauwe historische band onderhoudt, stelt als voorwaarde voor toelating tot het ambt van predikant een Masterdiploma Theologie en Religiestudies voorop, met afstudeerrichting Theologie. Daarbij komt dat de FPTR vorming aanbiedt voor verdere specialisatie, zoals grootstedelijk pastoraat (City Chaplaincy) en pionieren (innovatieve vormen van gemeenschapsvorming).

Tot slot moeten we vermelden dat de student na de studie ook kan kiezen voor een academische loopbaan. De voorbereidingen daartoe worden in de PhD-opleiding voorzien.

Onderwijs

Praktische informatie

Collegegeld

Een voltijdse inschrijving aan de FPTR bedraagt jaarlijks €1157,-.

Werkende studenten kunnen zich deeltijds inschrijven voor € 578,50 -.

INSCHRIJVING	BEDRAG
Voltijds student	€ 1157, -
Deeltijds student	€ 578,50 -

Online-studenten kunnen per module inschrijven of per pakket van modules.

De prijs per module bedraagt € 200,- . Hiervoor krijg je als student onbeperkte toegang tot de cursus, wekelijkse begeleiding van de docent en de mogelijkheid om een examen af te leggen. De geleverde studietoetsen worden gevalideerd met de behaalde studiepunten. De prijs bedraagt:

- » € 200, - voor 1 module
- » € 350, - voor 2 modules
- » € 425, - voor 3 modules
- » 4 en meer modules op afspraak

Kandidaten die zich voor het certificaat protestants-evangelisch godsdienstonderwijs (PEGO) inschrijven, betalen voor de zes modules € 578,50 - .

Het inschrijvingsgeld dient te worden overgemaakt op rekeningnummer:

BE45 0689 4540 7089

Zorg ervoor dat je tijdens jouw inschrijving aan de FPTR voldoet aan alle toelatingsvoorwaarden.

Inschrijven

Studenten kunnen zich aan de FPTR inschrijven voor:

- » Bachelor in Protestantse Theologie en Religiestudies
- » Transitie Bachelor-Master
- » Master in Protestantse Theologie en Religiestudies
- » Postgraduaat Chaplaincy
- » Doctor in de Protestantse Theologie en Religiestudies

Alvorens zich aan te bieden dient de student zich ervan te vergewissen dat alle burgerlijke papieren in orde zijn. Studenten die geen identiteitsbewijs uit een Europees land hebben, moeten beschikken over een rechtmatige verblijfsvergunning.

Het onderwijs aan de Faculteit voor Protestantse Theologie en Religiestudies wordt zowel digitaal als ter plaatse georganiseerd. Voltijdse studenten schrijven zich in per academiejaar. Dit moet in september gebeuren, waarbij de uiterste datum voor inschrijving is vastgelegd op 31 oktober. Wie zich wil uitschrijven moet dit eveneens voor 31 oktober doen. Wie ingeschreven werd kan nadien het inschrijvingsgeld niet meer terugvorderen. Voor deeltijdse studenten geldt dezelfde regeling.

Voor digitale modules kan je inschrijven door middel van het online formulier, waarbij je de modules aangeeft die je graag wil volgen. Iedere module kan tot tweemaal worden gevolgd (in het geval de module de eerste keer niet tijdig werd afgerond).

Een student is pas ingeschreven als aan het inschrijvingsgeld is voldaan.

Praktische informatie

Toelatingsvoorwaarden **Bachelor**

Bacheloropleiding

Naast identiteitsbewijs, pasfoto en wettelijke verblijfsvergunning (indien noodzakelijk), dient de student die zich inschrijft voor de Bacheloropleiding één van de volgende diploma's voor te leggen:

- » Diploma secundair onderwijs uitgereikt door een onderwijsinstelling erkend door de Vlaamse Overheid
- » Diploma graduaatopleiding hoger beroepsonderwijs uitgereikt door een onderwijsinstelling erkend door de Vlaamse Overheid
- » Diploma hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan
- » Diploma hoger onderwijs voor sociale promotie
- » Studiebewijs dat volgens een wettelijke norm, een Europese richtlijn of een internationale overeenkomst minstens gelijkwaardig is aan één van de voorgaande diploma's

Studenten die in het buitenland voorafgaande opleidingen volgden, dienen de volgende diploma's te kunnen voorleggen:

- » Europees Baccalaureaat Diploma, uitgereikt door de Europese scholen in België of het buitenland;
- » Diploma uitgereikt door de SHAPE-school (NAVO);
- » Nederlands diploma Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (VWO);
- » Nederlands Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd propedeutisch examen;
- » Nederlands Getuigschrift Propedeuse Hoger Beroepsonderwijs;
- » Buitenlands diploma gelijkwaardig verklaard door NARIC;
- » Diploma met attest (in het Engels) dat verklaart dat de student op basis van het betreffende diploma toegang heeft tot universitaire studies van het land waarin dit diploma werd uitgereikt, indien dit land de Lisbon Recognition Convention (LRC) ratificeerde.

Studenten zonder diploma secundair onderwijs kunnen toch aan de Bacheloropleiding beginnen mits een voorafgaand toelatingsonderzoek. Daaraan zijn enkele voorwaarden verbonden: de student moet minstens 21 jaar zijn en door middel van een portfolio blijken over de noodzakelijke kwaliteiten te beschikken om hoger onderwijs te volgen. Het toelatingsonderzoek wordt door het decanaat gevoerd en na goedkeuring van de Academische Raad gevalideerd. De portfolio moet de volbrachte vooropleidingen vermelden en de reden waarom de middelbare studie niet werd afgewerkt. Daarnaast dient de kandidaat een gemotiveerde exposé te geven van de beweegredenen op de Bacheloropleiding aan te vatten. De argumenten dienen tevens te vermelden waarom de student de opleiding theologie en religiestudies aan de FPTR wil volgen. Studenten die langs deze weg aan de FPTR willen studeren, nemen eerst contact op met het decanaat.

Transitie Bachelor-Master

Deze formule is bestemd voor studenten die reeds in het bezit zijn van een hoger diploma en de Masteropleiding willen volgen aan de FPTR. Het gaat hierbij om een schakelprogramma, waarbij de lacunes met betrekking tot de Master Theologie en Religiestudies worden opgevuld. Studenten die bijvoorbeeld de afstudeerrichting Pastoraat en Onderwijs willen volgen, maar in de vooropleiding geen kennis van de Bijbelse Talen opdeden, kunnen dit in een transitiejaar aanvullen. Dit schakelprogramma brengt de noodzakelijke academische en domeinspecifieke competenties bij. De toelatingsvoorwaarden voor de Transitie Bachelor- Master zijn:

- » Je bent in het bezit van een diploma van professionele of academische bachelor
- » Je bent in het bezit van een masterdiploma en wil de specifieke masteropleiding in theologie en religiestudies volgen
- » Je voltooide een aanverwante seminarieopleiding in een Belgische of buitenlandse instellingen die opleidt tot voorganger in de protestantse traditie

Kandidaten voor de transitie Bachelor-Master nemen contact met het decanaat. Samen overlopen we de gevolgde vooropleiding en bepalen welke studieprogramma in het schakeljaar wordt gevolgd.

Praktische informatie

Toelatingsvoorwaarden **Masteropleiding**

Masteropleiding

Wie zich voor de Masteropleiding aan de FPTR wil inschrijven dient in het bezit te zijn van een Bachelordiploma. Afhankelijk van de vooropleiding zal ofwel een transitiejaar ofwel een instroommodule worden afgesproken. De formele toelatingsvoorwaarden zijn:

- » Diploma Bachelor Theologie en Religiestudies van een Europees instituut voor Hoger Onderwijs of van een door NARIC gelijkwaardig verklaarde niet-Europees instituut
- » Certificaat van het gevolgde schakelprogramma Bachelor-Master aan de FPTR
- » Master diploma Theologie en Religiestudies van een Europees instituut voor Hoger Onderwijs of van een door NARIC gelijkwaardig verklaard niet-Europees instituut.

De Bachelor- en Masterdiploma's uitgereikt aan een Nederlandse instelling voor Hoger Onderwijs zijn gelijkwaardig aan deze in België. Studenten uit Nederland kunnen zich bijgevolg inschrijven zonder voorafgaande voorwaarden. Studenten uit andere Europese landen kunnen dit eveneens, mits indien nodig aan de taalvoorwaarden is voldoen. Studenten die de Engelse taal machtig zijn, kunnen een studieprogramma aanvragen, waarbij wordt rekening gehouden met de vooropleiding en taalvaardigheid.

Master na Master en Postgraduaatsopleidingen

Voor studenten die reeds een masterdiploma theologie en religiestudies volgden in binnen- of buitenland, maar zich willen bekwamen in de specifieke Belgische protestantse pastorale en educatieve context, biedt de FPTR een Postgraduaat aan. Het betreft houders van een Masterdiploma Theologie en Religiestudies van een erkende zusterfaculteit in binnen- of buitenland. Naast de specifiek protestantse theologisch vakgebieden, is er de mogelijkheid om een beroepsgerichte bekwaamheid aan te leren in de postgraduaatsopleiding Chaplaincy.

Hier gaat het specifiek om pastoraal kerkelijke vaardigheden met betrekking tot chaplaincy (opleiding tot geestelijke bijstand of aalmoezenier). Zie verder bij programma's.

De toelatingsvoorwaarde:

- » Houder van een diploma Master in Theologie en Religiestudies

Studenten die na kennisname van bovenstaande voorschriften verdere informatie wensen, kunnen zich wenden tot het secretariaat of een afspraak plannen bij de decaan.

Leerkrediet

De Vlaamse Overheid heeft met ingang van het academiejaar 2008-2009 een systeem van leerkrediet geïntroduceerd. Hiermee wil ze de studievoortgang garanderen. Dit betekent dat de student zijn studietempo moet monitoren. Het is sinds de invoering van het leerkrediet niet meer mogelijk om de studie uit te spreiden over vele jaren, waarbij men ervan uitgaat dat het voldoende is om alle studiepunten te halen. De tijdsduur van de studie wordt bijgehouden op basis van het behalen van het aantal studiepunten waarvoor men inschrijft.

De FPTR kan daarmee de studievoortgang van de student bewaken en, indien vertraging optreedt, ingrijpen. Anderzijds kan de student daarmee de eigen studiementaliteit bijstellen en al dan niet de studiekeuze moduleren. De tijd dat men jarenlang over een studiejaar deed, is daarmee voorbij.

Concreet komt het neer op een krediet van 120ects bij aanvang van de Bacheloropleiding. Dit betekent dat men over de drie studiejaar van de Bachelor maximaal vijf jaar kan doen. Dit houdt in dat de student tijdens zijn studieloopbaan de nodige inspanningen moet leveren om succesvol en tijdig af te studeren.

*Benieuwd hoe jouw
opleiding er uit zou
kunnen zien?*

Neem dan contact op
met het decanaat.

Decanaat@fptr.be

FPTR

faculteit voor protestantse
theologie en religiestudies

BRUSSEL

Opleidings- en kenniscentrum voor theologie en religie

Onderzoek

Onderzoeksgroepen

Aan de FPTR zijn verschillende onderzoeksgroepen actief. Daarbij zijn hoogleraren en academische medewerkers, alsook de doctoraatsstudenten betrokken.

Kenniscentrum

Welkom in het Centrum voor Protestants Erfgoed in België, waar geschiedenis en geloof samenkomen om een boeiend verhaal te vertellen.

Onderzoek

Onderzoeksgroepen

Religious Radicalism

In (discussies rond) het huidige proces van Europese eenwording komt het vraagstuk rond 'identiteit' vaak aan de oppervlakte.

Een Europese burger maakt deel uit van een natie, een volk en een continent. Bovendien wordt deze gelaagde identiteit uitgedaagd door de behoefte aan Europese cohesie en de integratie van nieuwe Europeanen. Religie komt vandaag opnieuw ter sprake in de confrontatie met andere culturen.

Deze onderzoeksgroep bespreekt in eerste instantie de rol van religie in het identiteitsdiscours. Hoe kunnen seculiere samenlevingen omgaan met religieuze gevoeligheden? Wat zijn de moeilijkheden en uitdagingen? Ten tweede richt het onderzoek zich op de specifieke perceptie van religie als identity marker. Hoe verhouden religieus geloof en religieuze betekenis zich tot de seculiere burgermaatschappij en mensenrechten? Hoe kunnen aanhangers van religie tegelijkertijd seculiere burgers zijn? Hoe kan een samenleving wederzijds begrip en respect tussen burgers bevorderen? Tot slot richt het onderzoek zich ook op radicale religiositeit, waarbij zowel naar de inhoudelijke contouren als naar de ontwikkelingsdynamiek wordt gekeken met het oog op inzicht en strategie. De huidige stand van het onderzoek naar radicalisering

ondersteunt een beleid van preventie door sociale integratie.

Daarnaast blijft het interne religieuze discours nog te vaak buiten schot, waardoor veel inspanningen om tot respectvol samenleven en sociale integratie te komen contraproductief zijn. Met dit onderzoek willen we licht werpen op religieuze radicalisering, zodat een weerlegging van radicalisme geen aanzet maar een ontkrachting van radicalisme is.

Het boek is te raadplegen via:

In 2021 publiceerde deze onderzoeksgroep een eerste resultaat in de bundel *Religious Radicalism, Demarcations and Challenges*, uitgeven bij Academic and Scientific Publishers (ASP). De bundel kwam tot stand in samenwerking met internationale partners: University of Free State, Department of Practical and Missional Theology (South-Africa), Baku International Centre of Multiculturalism (Azerbaijan), University of Pretoria, Department Science of Religion and Missiology (South-Africa).

Religious Diversity And Global Concerns

Deze onderzoeksgroep legt zich toe op drie fundamentele gebieden van hedendaagse problematiek rond religieuze diversiteit:

1. De status van heilige teksten, religieuze stichters en hun onderlinge verbondenheid in een religieus diverse context.
2. De theologische conceptualisering en/of beelden van het heilige in relatie tot pastorale praktijk en aanbidding in een religieus diverse context.
3. De relatie tussen mondiale zorgen en de spirituele behoeften van hedendaagse religie.

Het onderzoeksproject wordt in samenwerking met de Faculteit voor Protestantse Theologie en Cultuurwetenschappen van de Universiteit in Paderborn (Duitsland) volbracht. Een eerste publicatie van dit onderzoek zal in de loop van 2025 verschijnen.

Het onderzoek aan de FPTR wordt thematisch op het getouw gezet en focust op de actuele vraagstukken rond religie en levensbeschouwing. Het blikveld is daarbij specifiek gericht op de grootstedelijke en Europese context.

Onderzoek

Onderzoeksgroepen

Church In Transition

Protestantse gemeenschappen vormen in België een hechte maatschappelijke subgroep. In deze gemeenschappen is de secularisatie lange tijd onderschat.

De teloorgang van het instituut betrof de katholieke volkskerk, niet de protestantse kerken op basis van keuze en overtuiging. Die omstandigheid heeft het proces misschien wat vertraagd, maar de terugloop in belangstelling en leden is niet aan de protestanten voorbijgegaan

Deze onderzoeksgroep plaatst deze ontwikkelingen in een groter cultureel kader. Sociologische ontwikkelingen tonen aan dat de markt van zingeving groeit, dit in tegenstelling tot wat lang gedacht werd. Secularisatie blijkt geen autonoom proces dat pas stopt als religie volledig verdwijnt. Zingeving is grotendeels een privéaangelegenheid geworden en is vaak afgestemd op de individuele identiteit. Voor religieuze tradities betekent dit dat er eerder sprake is van transitie dan van verdwijning. Vandaar dat deze onderzoeksgroep focust op de kerk in ontwikkeling.

Het boek is te raadplegen via:

We voeren dit onderzoek uit in samenwerking zowel met onze Franstalige collega's van de FUTP als met Engelstalige medewerkers. Een eerste publicatie zal in de loop van 2025 verschijnen onder de titel *Small Church in Transition, Reflections on the United Protestant Church in Belgium in Changing Times*.

De onderzoeksgroep hoopt bij te dragen aan de voortgaande reflectie op het transitieproces.

Onderzoek

Onderzoeksgroepen

Religious Populism

In de huidige geglobaliseerde samenlevingen zien we een toename van religieuze bewegingen die actief zijn en invloed hebben op de politiek.

Zowel in Zuidoost-Azië, Rusland als het Midden-Oosten mengen boeddhisten, orthodoxe christenen en moslims zich in de politieke besluitvorming. Ook in het Westen en vooral in de VS is deze trend de afgelopen decennia toegenomen. Ook in Europa zijn we niet immuun voor deze trend.

Deze onderzoeksgroep focust op het fenomeen van religieus populisme, dit zijn charismatische leiders en bewegingen die een regressieve dynamiek binnen de tradities als antwoord op de (boze) werkelijkheid ontwikkelen. Religieuze populistische bewegingen willen de wereld opnieuw betoveren. Op dezelfde manier biedt de proliferatie van religieus populisme (in zijn tweede, impliciete dimensie) een alternatief voor de wijdverspreide “ontgoocheling in de politiek” in moderne

democratische samenlevingen op het moment dat volkspartijen afnemen in ledental, evenals de groei van politieke onvrede en de overheersing van regeringen door bureaucratische en technocratische klassen.

In het kader van dit onderzoek werden bijdragen geleverd aan de publicatie *Alternatives to Populism from a Human Rights Perspective* (2023), samengesteld door **Prof. Dr. Elizabeta Kitanovic**.

Het boek is te raadplegen via:

Onderzoek

Onderzoeksgroepen

Human Rights And Religion

Deze onderzoeksgroep bestudeert de huidige trends in de EU in het perspectief van de wereldwijde bezorgdheid over mensenrechten en religie.

Wat doet er vandaag toe? Wat staat er op het spel als het gaat om minderheden? We richten ons op de problemen die niet langer kunnen worden vermeden, zoals klimaatverandering, migratie en racisme en nog veel meer.

De leden van de onderzoeksgroep denken ook na over de specifieke theologische uitdagingen die deze problemen met zich meebrengen. Wat zijn de grondbeginselen van eco-theologie? Hoe kunnen kerken en religieuze gemeenschappen bijdragen aan duurzaamheid en gerechtigheid? De theologische component heeft een

uitgesproken interreligieus uitgangspunt.

Het boek is te raadplegen via:

Een niet onbelangrijk onderdeel van deze problematiek is het ecologische onheil dat niet alleen om pragmatische oplossingen vraagt maar ook spirituele uitdagingen vormt. In dit verband verscheen vorig jaar de rijpe vrucht van een voortreffelijke Masterproef van **Kelly Keasberry** (2024), *Geworteld in verbinding, een ecologische theologie voor de toekomst* (Garant).

Faculteit voor Protestantse Theologie en Religiestudies

Kenniscentrum

Jaarlijks worden interdisciplinaire webinars, colloquia, panelgesprekken en studiedagen georganiseerd. Deze initiatieven worden geïntegreerd in de interdisciplinaire Mastermodule.

Naast opleiding is de FPTR de afgelopen tien jaar steeds meer ook kenniscentrum geworden. Rond een aantal centrale, actuele thema's doen we onderzoek.

Rond die thema's zijn onderzoeksgroepen actief. Wij hebben drie centra voor onderzoek en kennisuitwisseling.

Onderzoek

Kenniscentrum

Centrum voor protestants erfgoed

*Welkom in het Centrum voor Protestants Erfgoed in België,
waar geschiedenis en geloof samenkomen om een boeiend
verhaal te vertellen.*

*Onze missie:
bij het Centrum voor
Protestants Erfgoed
in België streven wij
ernaar om de rijke
geschiedenis en de
voortdurende impact
van het protestantisme
in onze regio te
bewaren en te
delen.*

protestantserfgoed@fptr.be

Het centrum fungeert als een baken van kennis, inspiratie en gemeenschap voor iedereen die geïnteresseerd is in ons culturele en religieuze erfgoed. Het is daarbij de bedoeling het erfgoed voor een breed publiek toegankelijk te maken.

Lokale musea

Op verschillende plaatsen in België worden zeldzame boeken, manuscripten, historische documenten en artefacten die samen het verhaal vertellen van het protestantisme in Vlaanderen bewaart. In Brussel, Vilvoorde en Horebeke kan men het leven en werk van prominente figuren uit de protestantse geschiedenis ontdekken, evenals de invloed van het protestantisme op de Vlaamse samenleving door de eeuwen heen.

Wij ondersteunen wetenschappelijk onderzoek naar het protestantse erfgoed en bieden educatieve programma's voor scholen, universiteiten en het grote publiek aan. Ons centrum werkt samen met academische instellingen om studiebeurzen en onderzoeksprojecten te bevorderen die bijdragen aan een dieper begrip van het protestantisme en zijn plaats in de Belgische geschiedenis. Zie op onze website voor meer informatie en nuttige links.

Onderzoek

Kenniscentrum

Centrum voor Spiritualiteit, Ethiek en Leiderschap

**In het voorjaar van 2025 is
dr. Armin Kummer gestart als
hoogleraar Spiritualiteit, Ethiek
en Leiderschap.**

Dr. Armin Kummer gaat een centrum oprichten dat zich richt op bedrijven en instellingen. Met dit centrum willen we aansluiten bij de vraag uit de professionele wereld naar zingeving en spiritualiteit op de werkvloer. Daar klinkt de vraag naar ethiek en leiderschap in de regel in mee.

Vandaar het Centrum voor Spiritualiteit, Ethiek en Leiderschap.

Dit centrum zal voornamelijk Engelstalig zijn.

Wie interesse heeft neemt contact met
sel_center@fpnr.be

Onderzoek

Kenniscentrum

EUCRES

Het Europees Centrum voor Religiestudies sluit aan bij de opleiding Religiestudies, waarin de (vergelijkende) studie van godsdiensten en levensbeschouwingen wordt onderwezen op academisch niveau, volgens de principes die aan de basis liggen van het Centrum en die uniek zijn in Vlaanderen.

Principes

- » De leden van het Centrum zijn wetenschappelijk actief en verrichten onderzoek op het vlak van de (vergelijkende) studie van godsdiensten en levensbeschouwingen, op niet-confessionele basis, volgens de historisch-kritische, filosofische, antropologische en/of sociologische methode. Elke vorm van dogmatische vooringenomenheid wordt daarbij vermeden.
- » Wij verstaan religie in de ruime zin (in tegenstelling tot het meer beperkte begrip godsdienst) als elke levensbeschouwing die mensen verbindt: het studiedomein omvat dus zowel de wereldgodsdiensten die ontstaan zijn vanuit de Bijbelse traditie (jodendom, christendom en islam, in al hun vormen), de antieke polytheïstische godsdiensten en mythologieën, de godsdiensten uit andere werelddelen dan het Europese (zoals hindoeïsme, boeddhisme, sjamanisme, traditionele Afrikaanse religies), alsmede de diverse vormen van het vrijzinnig humanisme.

De diverse godsdiensten en levensbeschouwingen worden daarbij bestudeerd als fenomeen, en zulks zowel diachronisch als synchroon: als een gedraging van de mens, principieel zonder waardeoordeel en zonder uitspraak te doen over het eventuele bovennatuurlijke karakter ervan. Het onderzoekscentrum begeeft zich daarom niet op het terrein van de theologie en huldigt ook geen bijzondere filosofische denkrichting, ook al zullen filosofische of theologische teksten er vanzelfsprekend voorwerp zijn van onderzoek.

- » Het Studiecentrum eerbiedigt de volstrekte academische vrijheid van onderzoek bij haar leden, in een geest van pluralisme.

Doelstellingen

- » De doelstellingen van het Centrum zijn zuiver wetenschappelijk.
- » Tegelijk heeft het Centrum aandacht voor dialoog tussen mensen met verschillende culturele achtergronden, als ontmoetingsplaats voor beoefenaars van diverse disciplines, die met de studie van godsdiensten en levensbeschouwingen verband houden. Vergelijkend onderzoek impliceert interdisciplinariteit.
- » De maatschappelijke relevantie van dit onderzoek vereist dat de resultaten ter beschikking worden gesteld van andere onderzoekers, van studenten en geïnteresseerden. Daarmee draagt het Centrum bij tot een betere verstandhouding tussen religieuze gemeenschappen, met antwoorden op vragen en problemen die rijzen vanuit onze snel ontwikkelende en steeds pluriformere samenleving, waarin diverse levensbeschouwingen elkaar ontmoeten.

Praktische uitwerking

Het Centrum wil zijn doelstellingen realiseren door de wetenschappelijke productie van zijn leden en meer bepaald door het uitgeven van wetenschappelijke artikelen en publicaties en het organiseren van wetenschappelijke bijeenkomsten, lezingen, studiedagen, colloquia en congressen.

Activiteiten voor de bekendmaking van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek bij een breder publiek sluiten daarbij aan, steeds ingegeven door eenzelfde geest van constructief pluralisme en verdraagzaamheid.

Bezielende kracht van EUCRES is **Prof. Dr. Jan Van Reeth**.

Voor meer informatie: eucre@fptr.be

Opleidings- en kenniscentrum voor theologie en religie

Aanbod

FPTR

faculteit voor protestantse
theologie en religiestudies

BRUSSEL

Aanbod op maat

Alles wat wij ontwikkelen aan kennis en onderwijs bieden we aan en maken we toegankelijk voor zo groot mogelijke groepen geïnteresseerden.

Activiteiten

Naast een aanbod gericht op specifieke doelgroepen organiseren wij een groot aantal activiteiten voor geïnteresseerden.

Bibliotheek

Welkom in het Centrum voor Protestants Erfgoed in België, waar geschiedenis en geloof samenkomen om een boeiend verhaal te vertellen.

Aanbod op maat

Voor kerken

Voor de kerken en dan met name voor de **VPKB (de Verenigde Protestantse Kerk in België)** hebben wij een aanbod op maat, dat zowel gericht is op predikanten en chaplains, als op de vele vrijwilligers.

Wij bieden, in samenwerking met het vormingsaanbod van de VPKB, op verschillende niveaus cursussen aan.

Digitaal aanbod

Het digitaal e-learningplatform, dat een groot aantal modules bevat (zie pagina 28 – 30 van deze studiegids), staat open voor belangstellenden die meer kennis willen op doen over theologie, kerkorde, praktische en theoretische modellen enzoverder.

Als bescheiden instelling is de FPTR flexibel in het aanbieden van deze cursussen, waarbij we op een eenvoudige wijze op maat gemaakte pakketten leermodules kunnen beschikbaar stellen.

Neem voor meer info contact op met fptr@fptr.be

Cursus lekenpredikers

In een tijd waarin het predikantentekort voelbaar is, vervullen lekenpredikers een steeds prominentere rol. Hoewel het voorgaan in protestantse erediensten traditioneel voorbehouden is aan theologisch geschoolde predikanten, erkent de VPKB de waarde van lekenpredikers als aanvulling op het ambt.

Om deze waardevolle bijdrage te ondersteunen en te versterken, organiseert de FPTR in samenwerking met de vormingswerker van de VPKB geregeld een cursus.

De cursus is zo opgebouwd dat in een kort tijdsbestek van tien bijeenkomsten de cursist inzicht krijgt in de fundamentele aspecten van het leiden van een kerkdienst. Het gaat dan in grote lijnen om basiskennis van de Bijbel, de structuur van de kerk, de rol van de lekenprediker, het maken van een preek, de liturgie en pastoraat. Tijdens de cursus wordt ook veel aandacht besteed aan persoonlijke geloofsontwikkeling en is er ruimte voor gesprekken en het delen van ervaringen. Tegelijk leggen we de nadruk op het versterken van bepaalde vaardigheden, zoals spreken in het openbaar en het opstellen van een helder betoog. Kortom, de cursus is zeer veelzijdig, vraagt een grote inzet van de cursist en biedt voldoende handvaten om voor te gaan in een protestantse viering. De cursus staat ook open voor mensen die misschien niet meteen willen voorgaan, maar die wel een bredere kennis van kerk en eredienst willen verwerven.

De cursus vindt plaats op woensdagmiddag van 14u tot 18u. Voor meer informatie:

<https://vorming.protestant.link>

Eco-theologie

Een niet onbelangrijk onderdeel van de hedendaagse wereldproblematiek is de zorg voor het milieu. De klimaatverandering en toenemende ongelijkheid in de wereld heeft ook een spirituele kant. Vanuit onze bezorgdheid voor mensenrechten en de milieuproblematiek heeft **Kelly Keasberry** aan de hand van degelijk wetenschappelijk onderzoek de term ‘*eco-theologie*’ in Vlaanderen op de kaart gezet. Ze is steeds bereid om vormingsavonden en lezingen te geven. Je neemt daartoe contact met haar op:

kellykeasberry@gmail.com

Voor instellingen en bedrijven

De dienstverlening van de FPTR ligt in het verlengde van de werkzaamheden van de onderzoeksgroepen en de bijzondere expertise die daarin wordt opgebouwd. Gezien het hedendaagse zingevingsvacuüm dat steeds pregnanter het dagelijkse leven doordringt, stelt de FPTR haar inzichten ter beschikking van de samenleving.

Zowel organisaties als bedrijven kunnen een beroep doen op onze dienstverlening, om studiedagen, trainingen, coaching of lezingen te houden. De thema's waarbij we een verschil kunnen maken zijn:

- » Religious Radicalism
- » Religious Diversity and Global Concerns
- » Church in Transition
- » Religious Populism
- » Human Rights & Religion

Interesse? Neem gerust contact op [fpnr@fpnr.be](mailto:fptr@fpnr.be)

Voor onderwijs

Diversiteit en zingevingsproblematiek zijn vaak hete hangijzers in scholen. De FPTR stelt lessen en trainingen ter beschikking voor schoolgemeenschappen. Hierbij leert men met diversiteit om te gaan, een coherente dialoog te voeren en op een inclusieve wijze met de medemens samen te leven.

Je kan ons steeds contacteren om een dienstverlening op maat te organiseren.

Levensbeschouwelijke coaching

De globalisering en digitalisering heeft het levensbeschouwelijk perspectief de voorbije decennia sterk veranderd waardoor de mens vaak in het duister tast inzake de grote levensvragen. Wie ben ik? Waar kom ik vandaan? Waar gaan we heen?

Theologie en religie hebben van oudsher antwoorden willen bieden op deze grote vragen. Maar ook deze antwoorden zijn voor de meerderheid van de bevolking vaak niet meer relevant. De expertise die de FPTR op dit terrein in huis heeft, laat het toe om samen met zoekende mensen op weg te gaan om een zingevend pad te bewandelen.

Op dit terrein zetten we de eerste stappen door samen te werken met een Praktisch Filosoof die betrokken is bij onze instelling: Dr Piet Calcoen.
Zie: <https://www.pietcalcoen.be/>

Voor meer informatie zie ook de Belgische Vereniging voor Praktische Filosofie.

<https://www.bvpraktischefilosofie.be/>

Activiteiten

Naast een aanbod gericht op specifieke doelgroepen organiseren wij een groot aantal activiteiten voor geïnteresseerden:

Webinars

Het aanbod van Engelstalige Webinars is geconcentreerd rond een thema per seizoen. Bijvoorbeeld het thema Sustainability. In een maandelijkse reeks komen internationale specialisten aan het woord. Bezoek voor het actuele aanbod onze website.

Openbare lezingen

Vanuit de verschillende centra en onderzoeksgroepen zijn er initiatieven voor gastcolleges en openbare lezingen.

EUCRES organiseert elk semester een lezing voor het netwerk religiewetenschappers. Deze lezingen zijn ook te volgen voor geïnteresseerden. De opzet is hybride. De bijeenkomsten zijn zowel ter plaatse bij te wonen als via Zoom te volgen. Bezoek voor het actuele aanbod onze website. De actualiteit bepaalt het overige aanbod van lezingen.

Studiedagen

In het kader van onze onderzoeksprojecten organiseren wij regelmatig studiedagen.

Brussels City Chaplaincy

Samenwerking met **Arminius instituut**.

Wij werken sinds januari 2025 samen met het Arminius instituut aan het thema City Chaplaincy.

Samen organiseren wij met hen één keer per jaar een studiedag in Brussel over onderwerpen die met de verandering van de kerken te maken hebben.

Praktische dagen

Wij organiseren Praktische dagen waarin onderdelen van het kerkenwerk centraal staan. Deze dagen bestaan altijd uit twee delen: een theoretische verkenning en een praktische oefening. In een cyclus van een aantal jaar komen vele onderwerpen aan de orde. Deze dagen zijn bedoeld voor onze studenten, voor de professionals uit de kerken en voor geïnteresseerden. Onderwerpen die aan de orde komen:

» Presentatie- en spreekvaardigheden	» Jongeren in de kerkelijke gemeente
» Het gebed in de eredienst	» Conflicten in de kerk
» Kinderen in de kerk	» Luisteren en vragen stellen
» Begrafenisbijeenkomsten	» Een goede preek

*Uw bestemming
voor kennis en
inspiratie*

Bibliotheek

Bollandistenstraat 40
1040 Etterbeek

Over Ons

Onze bibliotheek is een plek waar verhalen tot leven komen, kennis wordt gedeeld en waar iedereen welkom is. Gezien de bescheiden omvang van onze campus zijn we genoodzaakt onze bibliotheek te specialiseren. Er is een historische zaal waar een unieke collectie boeken en handschriften over het Belgisch Protestantisme is bijeen gebracht. De 'Collectie Meyhoffer' bevat werken over het protestantisme in de 16e en 19e eeuw die zeldzaam is. Daarnaast hebben we een actuele bibliotheek die zich voornamelijk toelegt op recente boeken rond protestantse theologie en religiestudies.

Maandag	11u - 13u
Dinsdag	10u - 12u
Woensdag	14u - 17u30 17u - 19u
Donderdag	10u - 12u 14u - 17u30

Gauthier Kirsch:
biblio@protestafac.ac.be

Studie- en Werkruimtes

Onze bibliotheek biedt rustige studie- en werkruimtes voor studenten en professionals. Deze ruimtes zijn uitgerust met comfortabele zitplaatsen, stopcontacten en wifi, zodat u in alle rust kunt werken of studeren. De leeszaal is geopend van maandag tot vrijdag tussen 9u30 en 17u30.

Lidmaatschap

Lid worden van onze bibliotheek is eenvoudig en voordelig. Met een lidmaatschap heeft u toegang tot onze volledige collectie, kunt u boeken en andere materialen lenen, en krijgt u toegang tot exclusieve evenementen en diensten. U kan een lezerskaart bij het secretariaat aanvragen voor het bescheiden bedrag van € 10,-.

Contact

Wij staan altijd klaar om uw vragen te beantwoorden en u te helpen. Neem contact met ons op via telefoon, e-mail of bezoek ons persoonlijk tijdens onze openingstijden. Wij kijken ernaar uit u te verwelkomen in onze bibliotheek. De verantwoordelijke bibliothecaris is **Gauthier Kirsch**.

Contact:

Adres

Bollandistenstraat 40
1040 Etterbeek
België

Telefoon

+32 2 735 67 46

E-mail Adres

fptra@fptra.be

Decanaat

Prof. Dr. Johan Temmerman
T +32 2 735 67 46
E decanaat@fptra.be

Studenten- administratie, Erasmus+, publiciteit

Mw. Kathleen Vermeulen
E kathleen.vermeulen@protestafac.ac.be
+32 2 735 67 46

Meer info nodig?

www.fptr.be

FPTR-Studiegids-V2526-05

Contact:

Bollandistenstraat 40
1040 Etterbeek
Brussel (B)

Mail:

fptr@fptr.be

Tel:

+32 2 735 67 46

www.fptr.be